

Tuntisuunnitelma 3, yläkoulu (90 min)

Lapsella on oikeus tulevaisuuteen

Lapsen oikeuksien viikko 2020

Tavoite: Lapsi tietää, mitä teema “oikeus tulevaisuuteen” tarkoittaa ja mitä eri oikeuksia siihen liittyy. Lapsi ymmärtää yhteiskunnan, aikuisten ja lasten rooleja näiden oikeuksien toteutumisessa.

Artiklat: 2, 6, 24

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet:

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7

Oppiaineet: äidinkieli, maantieto, biologia, terveystieto, uskonto, elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, oppilaanohjaus

Tarvikkeet:

Väline videon toistamiseen

Liitu-/valkotaulu tai vastaava

Tietokoneita/tabletteja/älypuhelimia vähintään yksi jokaiselle 4 hengen ryhmälle

“Mainos tulevaisuudesta”-tehtävänanto sähköisessä muodossa oppilaille lähetettynä

Värikyniä, kartonkia, liimaa, saksia, vanhoja lehtiä leikeltäviksi ja muuta posterin tekemiseen tarvittavaa materiaalia TAI välineet ja rekvisiittaa videoiden kuvaamiseen.

Johdanto

10 min

Tunnin ohjelman esittely

Video: yksi tai useampi vuoden teemaan liittyvä kampanjavideo

www.youtube.com/lapsenoikeudetfi

Käydään läpi oikeudet, jotka turvaavat lapsen oikeuden tulevaisuuteen

- Pilaantumaton ympäristö lapsen kasvuolosuhteiden turvaajana (24 artikla, *sopimuksessa on maininta lapsen oikeudesta pilaantumattomaan ympäristöön*)
- Lapsen oikeus elämään ja kehittymiseen (6 artikla, *hyvän tulevaisuuden edellytys on, että lapsella on kasvaessaan hyvät elinolot ja tukea aikuisilta*)
- Kaikki ovat samanarvoisia ja kaikki saavat tavoitella unelmiaan (2 artikla, *lapsen oikeuksien sopimus kieltää syrjimisen ja turvaa hyvät elinolot – käytännössä kuitenkin olot voivat vaihdella Suomessakin suuresti, ja se vaikuttaa mahdollisuuksiin tulevaisuudessa*)

Millaisia eri asioita ne voivat tarkoittaa käytännössä? Yhteistä keskustelua.

Tulevaisuuden haasteet ja mahdollisuudet 10 min

Katsokaa Suomen ulkoministeriön Supersankarihommia-video

<https://www.youtube.com/watch?v=OVZcYqJ8nJ4>

Yhteistä keskustelua:

- Mitä tulevaisuuden haasteita videolla mainittiin?
- Mitä maailman maat ovat jo saaneet yhdessä aikaan?
- Mitä tulevaisuudessa tärkeitä teemoja mielestäsi on, joita ei mainittu videolla?

Ryhmätyö: Mainos tulevaisuudesta 50 min

Luokka jaetaan noin neljän hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä valitsee yhden teeman, johon keskitytään.

- Ilmasto
- Mielensterveys ja hyvinvointi
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- Työ tulevaisuudessa
- Joku muu mielestänne tärkeä, joka ei löydy listasta (ryhmä etsii itse hyviä videoita/luettavaa, josta keskustellaan ennen mainoksen tekoa)

Jokainen ryhmä tekee valitsemastaan aiheesta mainoksen videon, posterin tai esityksen muodossa (miettikää etukäteen, tekevätkö kaikki samassa muodossa vai saako valita itse).

Ensin vastataan aiheeseen liittyviin kysymyksiin ryhmässä keskustelemalla.

Ennen ryhmiin jakautumista voidaan keskustella mainoksen tekemisestä, esimerkiksi kohderyhmän ja tavoitteen valitsemisesta.

- Ilmasto
 - Katsokaa Fridays for Future -liikkeen julkaisema video:
<https://fridaysforfuture.org/?app=true>
 - Mitä tunteita ja ajatuksia video herätti?
 - Mikä on videon viesti? Kenelle viesti on suunnattu?
 - Mikä on Fridays for Future?
 - Mitä voi tehdä ja tehdään jo, jotta ilmastonmuutos saadaan hidastumaan. Katsokaa esimerkiksi TAT:in video kiertotaloudesta. Millaisia ideoita itse keksitte? <https://www.youtube.com/watch?v=DASYFyYtGcE&feature=youtu.be>
 - **Mikä on teidän viestinne? Mitä haluatte sanoa liittyen maapallon ja ilmaston tulevaisuuteen, ja kenelle suuntaatte viestin?** Tehkää mainos esim. videon tai posterin muodossa.
- Mielensterveys ja hyvinvointi
 - Katsokaa Mieli ry:n video mielensterveydestä: <https://vimeo.com/355039619>
 - Mitä mielensterveys on? Millaisilla asioilla ja teoilla voi tukea mielensterveyttä?

- Tutustukaa YLE:n artikkeliin “Katso kartalta, millaisia eroja nuorten mielenterveydessä on: Tytöt ahdistuvat onnellisten saarella, pojat oireilevat Päijät-Hämeessä”: <https://yle.fi/uutiset/3-10846799>
 - Ketkä kokevat ahdistusta? Mistä se jutun mukaan johtuu?
 - Mistä voi saada apua? Mitä apua tarjoavia paikkoja tai ihmisiä tiedätte esim. koulussa tai netissä?
- **Millä tavoilla voisi pitää huolta, että nuoret eivät koe ahdistusta ja masennusta tulevaisuudessa? Ketkä tai mitkä tahot voivat auttaa?** Tehkää mainos esim. videon tai posterin muodossa. Miettikää, haluatteko tehdä mainoksen nuorille, jotka ehkä tarvitsevat apua, vai aikuisille, joiden on lapsen oikeuksien mukaan pidettävä huolta lasten hyvinvoinnista.
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
 - UNICEFin Meidän tulevaisuus -kampanjan video: <https://www.youtube.com/watch?v=W1M0OLDR-DE>
 - Pelastakaa lapset: Köyhän perheen äiti kertoo: https://www.youtube.com/watch?v=r_obLh2-4G8
 - Pelastakaa lapset: Pullopoika – Auta köyhää lasta Suomessa <https://www.youtube.com/watch?v=D5G7YEOndRg>
 - Katsokaa ylläolevat videot ja miettikää yhdessä:
 - Mitä videoilla tapahtuu? Mikä kunkin videon viesti on? Ketkä olivat tehneet tai julkaisseet videot?
 - Miten epäoikeudenmukaisuus ilmeni videoilla?
 - Miksi joillain nuorilla on “paremmat eväät” tulevaisuuteen suuntaamiseen kuin toisilla? Mitä mielestänne tarkoittaa sanonta “paremmat eväät”?
 - **Mitä valtion, kunnan ja koulun pitäisi tehdä, että nuorilla olisi reilummat mahdollisuudet tulevaisuuteen suunnatessaan?** Tehkää mainos esim. videon tai posterin muodossa.
- Työ tulevaisuudessa
 - Tulevaisuuden uutiset: <https://www.youtube.com/watch?v=YVJMDb7PJzQ>
 - 00:00–04:30: mitä videolla kerrottiin koulusta ja työstä tulevaisuudessa? Millaisia ammatteja videolla esiteltiin?
 - 04:30–10:41: millaiset työtehtävät korvataan tulevaisuudessa roboteilla ja muulla teknologialla videon mukaan? Millaisiin tehtäviin tarvitaan edelleen ihmisiä?
 - Mitä mieltä itse olette videolla esitetyistä väitteistä?
 - Täydentäkää pohdintojanne tutustumalla nuorten ajatuksiin tulevaisuuden työstä: [https://wordpress.nuori.fi/wp-content/uploads/2020/08/Tulevaisuuden ty%C3%B6_raportti.pdf](https://wordpress.nuori.fi/wp-content/uploads/2020/08/Tulevaisuuden_ty%C3%B6_raportti.pdf) (Lasten ja nuorten säätiö ja Tieto: Tulevaisuuden työ)
 - Pohtikaa, mitä kolme tulevaisuudessa tarvittavaa taitoa tarkoittavat käytännössä. Missä näitä taitoja voi oppia, esim, koulussa, harrastuksissa ja kotona? Mitä nykyisiä ja tulevia ammatteja keksitte, joissa näistä taidoista on erityisesti hyötyä?
 - Luova ongelmanratkaisu

- Kriittinen ajattelu
- Sosiaaliset taidot
- Valitkaa yksi kolmesta taidosta. Voitte myös valita itse teeman, joka mielestänne ei löydy listasta. Tehkää sen tärkeyttä esittelevä mainos esim. videon tai posterin muodossa.
- Joku muu mielestänne tärkeä, joka ei löydy listasta
 - Jos jokin mielestänne tärkeä tulevaisuuteen liittyvä teema puuttuu listasta, voitte tehdä mainoksen tähän itse päättämämme teemaan liittyen. Etsikää itse sopivaa taustamateriaalia keskustelun pohjaksi, perustelkaa hyvin, miksi aihe on mielestänne tärkeä ja tehkää aiheesta mainos.

Jos mahdollista, tuotoksia voi jakaa someen tageilla #oikeustulevaisuuteen ja #lapsenoikeudet

Koonti

20 min

Tuotosten läpikäynti yhdessä.